

1) Johdanto

Nakkilan strategiasta käydyissä keskusteluissa vahvimmin nousivat esillä nykyisinä hyvinä puolia, joita myös pitää tulevaisuudessa vaalia:

- **Nakkilan sijainti.** Nakkilan on ”Satakunnan keskus” – kaikki sopivan etäisyyden päässä. Maakunnalliset palvelut myös lähellä. Silti Nakkila on rauhallinen asuinkohde. Tavoitteena viihtyisä arki. Kehittämisen kohteena esille ovat nousseet liikenneyhteydet.
- **Hyvinvointi/vapaa-aikapalvelut. Paras kunta harrastaa.** Hyvien liikuntapalvelut ja -paikkojen ylläpitäminen. Järjestötoiminnan tukeminen. Kulttuurikeskus. Virallinen uimapaikka. Nuorten palvelut ja tapahtumat. Yhteiskunnan pahoinvoinnin vähentäminen. Ikäihmisten hyvät palvelut.
- **Markkinointi.** Vahvuuksien korostaminen markkinoinnilla. Tapahtumat, järjestötoiminta ja matkailu monessa roolissa, kuntakuvan luojana ja hyvinvointi/vapaa-aikatoimintana.

Strategiasta käydyissä keskusteluissa toisin sanoen oli vahvasti samoja painotuksia kuin voimassa olevassa strategiassakin. Jatkuvuus ja johdonmukaisuus ovat strategioille positiivinen piirre – sama suunta on myös niin voimassa olevassa yhdistysohjelmassa kuin hyvinvointisuunnitelmissakin. Kunta on jo tähänastisessa toiminnassaan toteuttanut monia strategiaan kirjattuja tavoitteita mm. lapsivaikutusten arviointia, markkinointitoimia ja tapahtumien tukemista.

Nykytilasta

Nakkilan kunnan strategiseen asemaan vaikuttaa merkittävästi Suomen talouden ja julkisen sektorin yleinen kehitys. Vuoden 2025 syksyllä todettiin, että Suomen taloutta vaivaa ”tuntematon jarru”. Kuntanäkökulmasta voitaisiin arvella, että talouden kehitystä jarruttavat merkittävästi mm. yritysten ja kuluttajien lainansaantimahdollisuudet sekä erityisesti isompien kehityshankkeiden lupaprosessien hitaus ja hankaluus, joita aiheuttavat muut kuin kunnalliset viranomaiset. Nakkilan kunnassa itsessään lupaprosessien hitaus ei nykyisellään rajoita. Valtakunnallisesti asia koskee valitettavasti myös vihreän siirtymän yritystoimintaa. Erityisesti jälkimmäisen osalta Nakkilan kunta pyrkii tulevaisuudessakin vaikuttamaan kehitykseen. Suomen talouden ja julkisen talouden kokonaisuudessa lienee edessä strategiakaudella vuosien sopeutustarve. Historiallisesti sopeutumistarvetta on siirretty myös kunnille valtionosuusjärjestelmän kautta, joten tähän pitää varautua. Säästöt kohdistunevat myös suoraan asukkaisiin, joka voi aiheuttaa palvelutarvepainetta kunnan hyvinvointityöhön. Asia on vaikeasti ennustettavissa. Tarpeiden ja käytettävissä realistisesti olevien resurssien välille muodostuneen nykyistä laajempi epäsuhtaisuus.

Nakkilan kunnan osalta sosiaali- ja terveystalouteen ennen vuotta 2023 käytetyt resurssit heijastuvat nykyiseen kuntien rahoitusjärjestelyyn siten, että Nakkilan peruspalveluihin saama valtionosuuksien kokonaisuus on rajusti keskimääräistä pienempi. Valtionjärjestelmää pyrittiin uudistamaan, mutta vuonna 2025 todettiin, että uudistus jää vuonna 2027 alkavalla

eduskuntavaalikaudelle. Asiaan vaikutetaan mahdollisuuksien mukaan. Perustellummin toimiva valtion rahoitusjärjestelmä edesauttaisi merkittävästi strategian toteuttamista.

Suomen yleisesti taloudellisesta kehityksestä huolimatta Satakunnan tilanteessa on paljon positiivista. Investointi uutisia ja -mahdollisuuksia on ilmennyt useissa kunnissa/kaupungeissa. Nakkilan tilanteeseen kaikkiaan vaikuttaa merkittävästi sijainti osana Porin keskustaajamaa ja työssäkäyntialuetta, johon kuuluu myös Harjavalta suurteollisuuspuistoineen. Suurin osa nakkilaisista työssäkäyvistä käy töissä kunnan ulkopuolella ja kunnassa käy tyypillisesti töissä enemmän ulkopaikkakuntalaisia kuin nakkilalaisia. Sijainnilla on myös sekä positiivista että negatiivista vaikutusta palvelujen saatavuuteen. Joka tapauksessa koko alueen ja erityisesti Porin keskustaajama-alueen kehitys on kunnan kannalta tärkeässä roolissa ja siten rakentava yhteistyö aiheellista. Satakunnan työpaikkojen säilyttämisen kannalta yhtenä tärkeänä tekijänä pidetään eläköitymisiä korvaavaa maahanmuuttoa, joka on myös paikannut merkittävästi mm. Porin ja Rauman väestökehitystä vuosina 2024 – 2025. Vuonna 2025 vaikutus on aiemmasta heikentynyt, koska yleinen työllisyystilanne kääntyi heikommaksi. Joka tapauksessa työperäisen maahanmuuton merkittävä rooli on jo todellisuutta ja jatkossa voitaneen ajatella myös Nakkilaa muuttokohteeksi aiempaa enemmän. Historiallisesti nettomaahanmuutto Nakkilaan on ollut alle promillen suuruusluokassa vuosittain. Työpaikkojen säilymisen näkökulmasta maahanmuuttotarvetta syntyy myös ikäluokkien pienentymisestä. Syntyneitä on Suomessa vuosittain viidennes vähemmän kuin kuolleita.

Ennusteiden mukaan Nakkilassa säilyy pitkällä tulevaisuuteen tarve kaksisarjaiselle kouluratkaisulle (nykyistä pienemmälle volyymille siis). Strategiakaudella tulee varmistaa, että hyvin opetuspalveluihin käytettävissä olevat tilat löytyvät kunnasta. Satakunnan osalta korkeakoulutuksen lisääminen on tärkeä teema alueellisesti, jotta nuoria lähtisi maakunnasta vähemmän muualle ja jotta tulevaisuudessakin riittää työntekijöitä.

Globaalia tilannetta kuvaa strategiakaudella turvallisuuspoliittinen ja taloudellinen epävakaus ja ennustamattomuus sekä ilmastonmuutos. Tekijät saattavat suosia Suomea, Satakuntaa ja Nakkilaa asuinpaikkana ja tuotannon sijoittumiskohteena. Nakkilan muuttoliike on ollut viime vuosina voitollista tai lähellä tasapainoa vähäisestä maahanmuutosta huolimatta. Maahanmuuton todennäköinen kehitys voi hyvin olla positiivinen tekijä Nakkilaan kohdistuvassa muuttoliikkeessä.

2) Asukkaiden hyvinvoinnin edistäminen ja palvelujen tuottaminen

Nakkila on vaikuttava, demokraattinen, näkyvä, tehokas, yhteistyötä tekevä ja hyvinvointityötä tukeva elinvoimainen edelläkävijäkunta. Harrastusmahdollisuudet ja järjestösektorin aktiivisuus ovat erinomaisella tasolla. Nakkilalla on pienen kunnan edut, mutta samalla maakuntakeskuksen palvelut vieressä.

Nakkilan kunta on aito, rehellinen, luova ja selväjärkinen yhteisö.

Keskeisten palvelujen kuten opetuksen, varhaiskasvatuksen ja infran osalta tavoitteena on turvata riittävät resurssit näiden perustehtävien hoitamiseksi. Opetuksen tilojen tulevaisuus asukkaiden hyvinvointia ja kunnan vetovoimaa turvaavasti on ratkaistava. Lukiokoulutuksen säilyttämiseen pyritään yhteistyötä lisäämällä.

Julkisten liikenneyhteyksien kehittämiseen haetaan ratkaisuja erityisesti linja-autoliikenteen jättämien aukkokohtien sekä asiointiliikenteen kokeiluun.

Hyvinvointipalvelujen, ml. liikunta-, nuoriso- ja kulttuuripalvelujen, kehitys on Nakkilalle parhaana harrastuskuntana tärkeää. Strategiakaudella pidetään yllä erinomaisia hyvinvointipalveluja ja etsitään kehittämismahdollisuuksia, esimerkiksi luontokohteita lisäämällä sekä kalastus-, pyörä- ja elämysmatkailun kehitysmahdollisuuksia selvittäen. Strategiakaudella päätyttyä Nakkilassa on virallinen uimapaikka. Ikäihmisten ja erityisryhmien palveluista pidetään huolta.

Työllisyyden edistämistä tavoitellaan ylläpitämällä edelleen kunnan omia työllisyyspalveluja ja pyrkimällä vaikuttamaan Satakunnan työllisyysalueen toimintaan. Tunnistetaan kohtaamispaikkojen tarve yhteiskunnan muiden palvelujen karsiutuessa.

Sivistysteemat ovat Nakkilan kunnalle tärkeitä. Kunta pyrkii edesauttamaan erityisesti alueellisesti vaikuttavien tapahtumien järjestämistä ja järjestötoimintaa myös sivistyksellistä syistä markkinoinnillisten ja elinvoimasyiden lisäksi. Kunnan esihistoriallisia kohteita pidetään esillä.

Edullisesta hinnoittelusta vesihuollossa pidetään kiinni.

Omistajapolitiikka

Nakkilan kunnan konserniyhtiöt ovat pääosin kiinteistöosaakeyhtiöitä. Kiinteistöosaakeyhtiöillä mahdollistetaan paloaseman säilyminen ja terveydenhuoltopalvelujen säilymisen mahdollisuudet sekä ylläpidetään eri ryhmien asumismahdollisuuksia.

Osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet

Kuntalaisten osallistumismahdollisuuksia tuetaan epäsuorasti mm. seuraparlamentin kaltaisilla menettelyillä, aktiivisella yhteydenpidolla yrittäjiin ja yrittäjäjärjestöön sekä suorasti kuulemistilaisuuksilla ja lapsivaikutusten arviointi -prosessien kaltaisilla menettelyillä. Sähköisten kuulemisten ja kyselyiden määrää lisätään hallitusti. Virallisten vaikuttamistoimielinten toimintaa kehitetään ja tehostetaan. Hyvällä viestinnällä parannetaan kuntalaisten osallistumismahdollisuuksia. Luottamushenkilöiden riittävästi tiedonsaannista päätösten tekemiseksi ja kuntalaisille viestimiseksi huolehditaan, samoin kuin luottamushenkilöiden kautta tulevan kuntalaisten tahdon vaikuttavuudesta.

Kunnan ja alueen elinvoiman kehittäminen

Nakkilan kunnassa on erittäin kilpailukykyiset tonttihinnat sekä asumiseen että tuotannolliseen tarkoitukseen. Yritysten perustamis- ja muut neuvontapalvelut pidetään kysyntää vastaavalla tasolla. Yrittäjäjärjestö pidetään mukana elinvoiman kehittämisessä.

Alueen elinvoiman kehittämiseksi osallistutaan aktiivisesti maakunnalliseen kehittämistyöhön sekä esimerkiksi kaavoitusprosesseihin. Huomioidaan keskinäisiltä vaikutuksiltaan merkittävää Porin työssäkäyntialuetta yhteistyökohteena. Työperäisen maahanmuuton tukemisen ensisijainen toiminta-alue on myös työssäkäyntialue.

Sijoittumisprosesseja etsitään proaktiivisesti. Kunta ei rajaa pois toimialoja, vaan käyttää esillä olevia tulevaisuuden mahdollisuuksia sujuvasti hyväksi. Huomiota kiinnitetään kulloinkin

ajankohtaisiin kehityksiin, kuten vihreän siirtymän hankkeisiin, energia-, vety- ja kaasutalouteen sekä näiden liitännäisiin. Soveltuvia kaavoitustoimia voidaan toteuttaa.

Asumismahdollisuuksia muutoinkin kuin tontteja ostamalla lisätään erilaisille kohderyhmille eli esimerkiksi hyvinvointialuetta kevyempään yhteisölliseen asumiseen ja vuokra-asumiseen yleensä.

Alueen ja kunnan elinvoimaa lisäävät kunnan palvelut sekä yksityinen ja kolmannen sektorin toiminta; harrastusmahdollisuudet, järjestötoiminta, markkinointi, hyvinvointipalvelut sekä opetuksen, varhaiskasvatuksen ja yleisten alueiden tasosta huolehtiminen.

Kunta kartoittaa markkinat ennen hankintoja ja järjestää hankintojaan sellaisiin kokonaisuuksiin, jotka mahdollistavat mikro- ja pk-yritysten osallistumisen kilpailutuksiin.

3) Henkilöstöpolitiikka

Nakkilan toiminnassa halutaan korostaa vaikuttavuutta, näkyvyyttä, luovuutta, tehokkuutta, avoimuutta uudelle, kehittämisavausten tekoa, kunnioitusta, avoimuutta ja positiivisuutta. Tehokkuudella ei tarkoiteta henkilöstön kuormituksen lisäämistä, vaan sillä tavoitellaan ulkoisen tehokkuuden lisäksi kohtuullista työtaakkaa. Kunta suhtautuu avoimesti it-pohjaisiin kehitysmahdollisuuksiin.

Kunnassa on lähtökohtana, että päätöksiä tehdään mahdollisimman lähellä asiakasrajapintaa. Kaikkia koskevien ohjeistusten määrä pidetään soveltuvan suppeana. Samaan aikaan kunnassa pyritään siihen, että ratkaisusta keskustellaan myös sisäisesti kaikkien asianosaisten kanssa. Neuvoja ja tilannearvioita pyydetään ja annetaan. Sisäiseen ja ulkoiseen palveluasenteeseen kannustetaan, etteivät asia jää ”jonkun muun” hoidettavaksi.

Kunta kohtelee työntekijöitään yksilöinä ja sellaisella joustavuudella kuin kukin työtehtävä mahdollistaa. Yhteisten pelisääntöjen kunnioittamisesta huolehditaan. Kunnalla on nollatoleranssi kiusaamiseen ja häirintään.

4) Seuranta

Strategian toimeenpanemiseksi kuhinkin talousarvioon kirjataan strategiasta johdettuja tai sen kanssa yhteensopivia toiminnallisia tai taloudellisia tavoitteita, joita eri toimielimet toteuttavat vuoden aikana.

Kunnanhallitus ja -valtuusto arvioivat strategian toteutumista tilinpäätösten yhteydessä sekä ottavat kantaa strategiaa toteuttaviin toimenpiteisiin talousarvion valmistelun ja hyväksymisen yhteydessä.

Valtuuston käsittelemät hyvinvointisuunnitelma ja -kertomus toimivat myös strategian toimeenpanon suunnittelun ja seurannan välineenä.